

۷ سال شه ری بی سهر نه نجام

۲۲ی مانگی سپتامبری ئەم سال ۷سال به سهر شه ری شران و عراق دا تئ دهیهرتی. شه ریکی شیتانه و مال و پترانکه رانهی بی ئاکام، بی دهنیته ۸ سالتی خو به وه، که له پتروووی سه دهی ئیستا داشه رهوا شه حمه قانه رووی نه داوه .

شه ری شران و عیراق که به دهستیگی سه ددام حوسین و درتزه پیدانی خوسه بی ۷سالی خایاندوه، بئجگه له ناپووتی ئابووری ئەم دوو ولاته و کوشتاری ژۆر وزه بندی خه لک وده ربه ده ری و ئاواره - بی چه ند میلیون کهس هیچی تری به داواه نه بوه و هیچینی لئ سوز نابی .

ههر چه ند ناکرتی به پروپاگاندا ئەم دوو حکومه نه پروایکی و ئامار و ئەژماری راستی کوژراوه کانی ئەم شه ره بلاو ئه فکر اوته وه به لام به گوهری هندی ئازاسی خه به ری و نووسراوهی ریکخراوه کانی نیو نه ته وه بی، گوشرای خه لکی ئەم دوو ولاته له بهک میلیۆ که س نزمیک بوته وه . ئەوه بئجگه له دبل و بی سهر و شوین و شلفیج و نه ئوستانی سهر که بیگومان خوئی له سهد ههزار که س داوه . ئاواره وده ربه ده ری شاره کانی ۳ میلیون که س زیاتره . ته واوی شه کاره سات و مهنه ته ی به سهر خه لکی ئەم دوو ولاته دا هاتوه، نه نتیجه و بهرو بووی که لله ره فی و غه ریره شو قئیبستی و دیکتاتوری دوو- جنایه تکاری (موسلمان و ناموسلمانه) .

سهدام به هه لگه ر ساندنی شه ری که و جانه، نهک ههر ولاته که ی خوئی به ره و پترانی، شه ریه یی و قهرانی ئابووری و ناپووتی برده و، به لیکوو خوئی به دندووک پنه وه بوه و ئیستا ههر چه ند دهکا و خوئی راده پیکتی کلکی له ته له ناپه ته وه . شه مه له لایه ک، له لایه کی تریشه وه، خوسه بی خه رفاو، له سهر درتزه پیدانی شه ری بی جهقا ندوه و خه ریکه دنیاش به فه ته رات بدا و روژ هه لاتی نیوه راست بکاته مه پیدانی شه ریکی مه زتری نیوه و له تان بو لاپه ری ۲

له م ژماره به دا :

نامه به کی کراوه بو ولاته سو سیا لیسته کان
شۆرش سو سیالیستی و خصات له پیتاو دیموکراسی دا
حکومتی فاشیستی تورکیا و خصاتی کورد
۲۵ سال زیندان
کورد له سوریا
له شه ریکای لاتین
نامهکانی که عشتوو
کورد ستان له چاپه مهنه کاند!
گوشه ی شه دهب - ریتزگرتنی شترکۆ بیسه که س

ههنگاوێکی پیروژ

دا دباردهو رووداوه ئالورهکانی نیو دیولهتان و باری مهترسی داری خه لک و شو ئه عواری شه ری شران و عیراق که سهدام هه لگه ر ساندوه و گوشت و بری ریزه یی عیراق له ناو بوه و شه ری فه لاجۆ کردنی گه لی کوردیان ش کرد ئه وه . ههر - وه ها له کو ئه نه وه دا پل و پهای شه بریالیزم جیهانی به تایهت شه بریالیزم شه ریکا بو ئالسوز کردنی پهنه ده کانی نیو نه ته وه - بی و توند کردنی رقه به ری چه کد - از بوون و بلاو کردنه وهی راکیتی ئاتومی له ئوروپا و هه ره شه کردن له ئاشتی جیهانی مهترسی شه ری ئاتوممان خسته بهر چار .

بو لاپه ری ۵

له مانگی که لاویژی ئه وسال ، به یاننامه ی کو ئه بو ئه وه ی هاو به شی حه زبه نیشتمانهکانی کورد سنا - نی عیراق له باری پێک هینانی به ره یکی کوردستانی بلاو کرا به وه له به یاننامه که دا گو تراره :
ده سته ی ربه ره ره یی له نو ئه - رانی به کمتی نیشتمانی کورد سنا - و حه زه یی سو سیالیستی کوردستانی عیراق و حه زه یی گه لی دیوکراتی کوردستان و حه زه یی سو سیالیستی کوردی (پاسوک) و حه زه یی دیوکراتی کوردستانی عیراق له هه زده ی مانگی که لاویژ بو لیکو ئه نه وه ی وه زعی گشتی کوردستانی عیراق و ناوچه کو ئه بو نه - وه یان پێک هینا . له م کو ئه بو ئه وه یه -

پیلانی ئەمریکا و ئیسرائیل دژی لوبنان

ئیسرائیل دهکا له ناوچه دا . ئەم دوو دوله تهن ناهێکن که شه ری نیو خوئی لوبنان به ریتعمو هه ئه زه نیشتمانهکان رێک بکهن .
ئه مریکا و ئیسرائیل به م سیاسه ته هه ول ده دن که لوبنان له جیهانی عه ره ب دا به سرن و جیای که نه مو هه ئه زه رزگار بخوازه - کانی ئەم ولاته له نیو بهرن و یان ههر ته بی ب هه زه یان بکهن و به گو به ری مه به شی دان واندن و سهر شوژ کردن ، خا که که ی له ت له ست بکهن و رێک کهوتنیکی وه ک که مپ دیقید . به سهر لوبنان دا به - پیتن و له شه نجام دا له سه دواروژ - لوبنانیکی لاواز له ت و به ت له باری سیاسی و ئابووری و عه سه که ری به وه ب هه نه ژ به ده شی خو بان .

بو لاپه ری ۲

لوبنان و لاتیکی شه ونده به بیت و به ره که شی روژ هه لانی نیوه - راست بوو که به " سو یسی " روژ - هه لانی نیوه راست ده ناسرا . ئەوه ۱۲ ساله ئەم ولاته خه زه توره شی شه ری برا کوژی نیو خو یی بوه .
هه ئدی له هه زه سیاسهکانی روژ ناوا ، به تایهت له ولاته بهک گرتوه کانی شه ریکا ، ده یانه ی وای نیشان به دن که گو ئیا ئەم شه ره له نه نتیجه ی ناکوکی تایینی و نه دانه هه ئدی ده شی راستی دا ساز بوه . ئەم هه ول و پل و پایه بو شه وه که ده ری (واشنگتون) و (نه لی شه میب) له خو ش کردنی ناگری شه ری لوبنان دا به و ئه ن . شه رێک که خه زمه تی به رزه وه ند و پترانیژی هاو به یعانی شه ریکا و

به پیشوازی جه فاسالهی شورشی مه زنی سوسیالیستی نوکتوبر

شورشی سوسیالیستی و خیمات له پیتاو

دیموکراسی دا شورشی سوسیالیستی بهک ههنگاو و بهک خیمات نیه له تاقه بهره بهک دا ، بهلگوو سردهمگی تعاوه له ناگوکی به تونبده و تیژهکانی چینایه تی و زنجیره خهباتیکی دور و دریز له کشت بهرهکان دا . واته له تعاوی مهسه لهکانی نابوری و سیاسی دا .

زنجیره خهباتیکه که تنیا به دایلوئیسینی دهسلات و خاوهن ملکیهتی بورژوازی ده توانن به نهنجام بگا .

دهبینه ههلههکی گموره و بنچینهیی نهگه بهمان وایی که خیمات بو دیموکراسی ده توانن بیرولتاریا له شورشی سوسیالیستی ههتله بگا ، یان هم شورشه بخانه ژیر تیشکی خوی و سیمبری بخانه سرو هتسد . . .

به پتچموانه ، هه رهک سوسیا- لیزمی سرگموتوو ، به بی دامهژرا- نی دیموکراسی تعاوه ، دهره تانی نیه ، بیرولتاریاش به بی خیماتی ههسور لایمنو شیلگیر بو دیموکراسی ناتوانن بو سرگموتن و زال بوون به سر بسورژوازی دا ناماده بی .

ههلههکی کهتر نایی نهگه بهکن له بهندهکانی بهرنامهی دیموکراسی بو نمونه : بهندی مافی نعتوهکان له دیاری کردنی چاره نووسی خو دا به میانووی نعوه یا له سر هم بناخه که کوپا هم بنده له هه و مهرجی شیمیر- بالیزم دا " ناگردیی " غیر علی - و یا " خهپالی به " لابرردی .

هم داوا به " هم بو چوونه " که مافی نعتوهکان دیاری کردنی چاره نووس خو دا ، له چوارچیوهی - سرمایه داری دا ناگوچیی و ناگر- ده به به ، لهباری نابوری و سیاسی بهوه جیگای باسه و شایانیسی تیگه بشتنه که له هه و مهرجی سرمایه داری دا ، وهک بلن بن :

سرمایه داری و دیموکراسی سیاسی به چهنی گشتی .

هم ئیدعا به له باری دووهسه- میشموه تعاوه روون نیه . چونکه له هه و مهرجی شیمیربالیزم دا ، نهک هه مافی نعتوهکان له دیاری کردنی چاره نووسی خو دا ، بهلگوو تعاوی وسته بنیادهکانی دیموکراسی سیاسی ، تنیا به شیوه به- کی ناتعاوه بی شیل کراو و زور به هه لکوت بو نمونه وهک : (جیا - بوونعووی نیروی له سوید ۱۹۰۵)

نهنجام ده داری و بیستی شازادی خیرای کولونیهکانیش که له لایهن گشت سوسیال دیموکراسی گه لسی شورشگیره هاتوته گوژی ، له هه و مهرجی سرمایه داری دا به بی زنجیره ی شورش ناگاته جی .

به لام نعوه بهو مانایه نیه که سوسیال دیموکراسی له خهباتی خیراوتیلگیر بو وهدهست هینانی هم وستانه پهنیوان بهتوه مه به پتچموانه پیویسته تعاوی هم داخوازان به شکلی شورشگیرانه ، نهک به شیوهی ریفرمستی و ده لایمنی نهنجام بدری . نایی له چوارچیوهی ناشکرا- بی بورژوازی دا تننگه بهر بگرین ، بهلگوو پیویسته هم چوارچیوه به شکینداری تنیا به ووتاردانیسی پارلمانی و ئیعترازی به قسه واز نه هینری . ده بی به راکشانیسی کوپه لانی خهک به ههنگاوی لسی- برلوانو به بهره بی دانی خهبات و هان دان بو بیستی بنچینه سی دیموکراسی ، تا په لاماری راسته - خوی بیرولتاریا بو سر بورژوازی ، واته تا شورشی سوسیالیستی که خاوهن مولکایهتی بسورژوازی دهستین بجهت بیستی . شورشی سوسیالیستی لهوانه نهک هه ره له بهر مان گرتن گشتی خو بیبشاندانی سفر شقام و بهشیوی و برسیهتی و یا راهبرینی نیزامی و سر بزتری موسته عمرهکان پیک

بی ، بهلگوو له بهر سره ههلدانیسی قهبرانی سیاسی وهک مهسهلهی " دریفوس " (۱) وه یا کاره ساتی " تصا برین " (۲) ، یان برسی گشتی له باری مهسهلهی جیابوو- نفوهی میلهتی زور لی کراو و شهپ- جوهره رووداوانهش بگری .

تونده بوونی زولم و زوری نعتوه- بی له هه و مهرجی شیمیربالیزم دا ، هم شرکه دهخاته سر نهستوی سوسیال دیموکراسی که له جیاتی خوگرتن له خهبات بو شازادی جیابوونعووی میلهتان که به قسهی بورژوازی (خهپالی) به ، بو ههنگاوی نایی تیکرای و په لام- ری شورشگیرانه دزی بورژوازی له ناگوکیهکانی پهیدا بوو ، پتسر کهلک وه بگری .

۱- مهسهلهی دریفوس : دادگایهکی دانتاشراوه که له سالی ۱۸۹۴ له لایهن کوهره نیزامیه کوته - بهرستهکانی پاشایهتی خواز دزی نهفسه بریکی جوله که هی فهرانسهیی ساز کراو به زور به جاسوسی و به خهپانست تاوانبار کرا . نیزامیدکانی کوته بهرست نعوه مان کرده بیانوو بو په لاماردانی کومار و شازادیه دیموکراتیه کان و خوش کردنی ناگسری دزی جولهکان ، سالی ۱۸۹۹ له ژیر تهرمی بهرروای گشتی- دا دریفوس به خشرا .

کاره ساتی " تسابرین " نوامبری ۱۹۱۴ له شاری تسابرینی " المزاس " روی دا ، کرده هی- ناحمزی نهفسه بری بروس له شاست خه لکی ال زاس که زور بهی فهرانسهیی بوون قین و نورهی خه لکی دزی نیزا - میهکانی بروس هان داو لی یان وه خرتن *

پاشاوهی تیژهکانی لیترین له ژماره ی دا هاتوو دا بخویننموه .

نامه گانی

گه یشتوو

خه سله تی ئیده ئولوزی و بو چوونی سیاسی ریفورمیزم

دوو برای برتر به نای کساک جمال و کاک دانا له شلمان و سویسه. وه له دوو نامی جیاواز دا نووسوبانه تکایه فرقی نیوان سوسال ریفورمیزم و سوسال دیموکراسی مان له کسل خصلتی شیدئولوزی و بو چوونیمان له سر مسئله گانی سیاسی و کومه لا- یعنی و نابوری سردهم بو روون بکشمه .

شیمه له کسل سویاس بو هاوکاری شم دوو هاوونیشمانه ههول ددهمین به گوپتری درمئان و به گوپتری جیگا و کونجانی لاپه رگانی روزنامه ، با به کورنیش بی له دوو دیاردیمیسه وهک یهک بکولیمهوه .

۱۸۴۸ دا ، هوبه گانی شو ناتمامی به بوون . بچجه لهوه مارکسیزم پیش به کوزیمی سوسالیزم له خهاله وه بو زانست ، ریتبازی جولانه وهی پرولتری دیاری کرد بوو .

کومونئی پاریس (سالی ۱۸۷۱) جه- مسری شو میژوه وه بوو که بورژوازی به دوای شو دا ریفورمی کومه لاینتی وهک سیاستی تابعتی له مسئله هی کریکاری دا ، له بهرامبر شورشیی کومه لاینتی پرولتری دا دنا - بهم چوره رفورمیزم سنارمئت به که شهوه

هه لئانی جولانه وهی کریکاری و خه جانی چیناییتی و له ترسی شورشیی سوسالیستی که ده بیته هوی نه هیشتنسی سرمایهداری ، له دایک بوو . بورژوازی له نایینی تیئوری و کرده وهی سیاسی خوی دا ، ریفورمیزمی کس کرده " ئالترناتیف " ی مارکسیزم - لنینیزم و جولانه وهی جیهانی کومونیمتی و کریکاری و خه جانی رزگاربخاوازی نیشتمانی .

بیرو باومرو شیدئولوزی ریفورمیزم له سر بناخه تیئوری جوربه جور " سوسالیزمی بورژوا لبرالیستی " ورده بورژوازی دامعزراوه که له بیرو - ناومر و بو چوونی " سوسال دیموکراسی و سوسالیزمی دیموکراتیک و ریویزیونیستی " رهنگ ددهاتهوه .

لنگل پشکوهنتنی سرمایهداری پوانخواز و توند بوونی ناتمامی چیناییتی و گوژی جولانه وهی کریکاری به هتیری سره بخوی سیاسی ، ریفورمیزم - پیش ئالوو گوژی به سرده ادائی - نوند بوون و بهره گرینی خه جانی چیناییتی بورژوازی و آتی کرد که پاشکمه بکا و خوی له گمئ وسته گانی دوزمی چیناییتی خوی ریلک بخا .

له ئاخری سدهی ۱۹ و سرمتای سدهی بیستم دا ، دهولتته بورژواکان ریفورم - بان وهک بایعتی هه ره گرنگه هیتا نیو سیاستی خویان که وهک شر- کی کومه لاینتی ، دهوابه پیئوندی نیوان کارو سرمایه ریلک و پشک بکات ،

لنین لهو باره وه نووسی : " هه لتهی هه ره باو ، بریتی به له شیدهای بورژوا- ریفورمیستی که گویا سرمایهداری پوانخواز و با دهولتی ، شتر سرما- بهداری نیه و ده کوی به " سوسالیزمی دهولتی " ناوبرین . (۱)

(۱) لنین ، کونراوه گشتی به کان ، بهرگی ۲۲ - ل ۶۸ .

له سرمتای سدهی بیستم دا ، ربو- بزوبوتیرم که خوی خزاندهوه نیو جولان- نه وهی پرولتری و سوسالیستی ، شم بیرو باومره ی بورژوازی بلاو ده کرده وه .

بم چوره بیرو باومری بورژوازی " ریفورمی کومه لاینتی " بیوه چه کیک له دهستی سوسال دیموکراسی هه لیه- رست دا . مترسی تابعتی شم هه لیه رستی به له ویدا بوو که پل و پای ده کرد که به ناوی مارکسیزم قسه بکاو خوی به لاینگرو پارترمیری کریکاران نیشان بدا ، هه ره وهک شینتا هیتدی که له جولانه وهی رزگاربخاوازی کرد دا ، لهو گاته دا که جولانه وهی کرد و

بهره وهندی زهمه تکیشانی کوردستان به سوسال دیموکراسی و به دوزمئانی کورده وه ده بیته وه ، ده بانوی خوی به مارکسیست و چه پ و لاینگری سویا- لیزم نشان بدمن و خه لگی ساده و ساکا- ری کوردی بی فریب بدمن .

ریویزیونیزم و شکله جزیره جورمگا- نی نعتوهی شو که هه پوبان لسه جمعه لیک دا یهک ده گرنسه وه ، وهک " ریتبازی برنشتاین له شلمان ، مینتر- پالیزم له فرانسه ، مارکسیزمی شتر- پشی ، مشخوبیزی روسیا ، لیموریز- می شینگلستان و هی تر " له جولانه - وهی پرولتری دا ، بوون به بلاو که ره وهی بیرو باومری بورژوازی و به پروپاگانده

چی " ئاشتی چیناییتی و گوژیانی هیتمانه سرمایهداری به سوسالیزم بم چوره ریفورمیزم به هوی تیئوری زان و پیاوه سیاسی گانی ریویزیونیست که خوشمان به " سوسالیست " ده زانی ، له سرمتای سدهی بیستم دا خوی خزانده نیو جولانه وهی کریکاری و دوو- بیرو باومر و دوو روانگی لیک جیاواز واته " سوسالیزمی زانستی و سویا- لیزمی ریویزیونیستی " بو گه شتن به سوسالیزم سرپان هه لدا .

ناتوانین بکتین که مارکسیزم و مارکسیه کان به ته هاوی دزی ریفورم و شسلاحاتن به لام ریفورم له روانگی مارکسیزمعه دمی پیئوندی راسته بخوی به توند کردنی خه جانی چیناییتی و خه جاتی بوگه بشتن به سوسالیزمه وه هیتی . لنین لسه و باره وه له تی :

" مفهومی ریفورم بیگومان لسه بهرامبر مفهومی شورش دایه . له بیر کردنی شم بهرامبر به ، له بیر کردنی نهنور و سرعه دهی که شم دوو

مفهومه لیک جیا ده گاته وه ، هه همیشه ده بیته هوی هه لتهی هه ره گوره له بو چوون و خه جانی میژوی دا ."

ریفورم له روانگی بورژوازیسه وه شو مه لانه دیکته گوژی که له نهم و سیستی سرمایهداری دا جین به جی ده کترین . وه شو جین به جین کرشم له چوارچیوهی نیزاسی بورژوازی هه ورازتر ناچن . له کانیگا ریفورم له سیاستی مارکسیه کان دا بریتی له خه جاتی بو بهره وهندی روزانهی کریکاران و هه ره لهو گاته دا خه جاتی شورشگری بو داپلوسیستی ده سات له سورژوازی و رووخاندنی حکومتی بورژوازی و وده- ست هیتانی ده سات لاتی سیاسی .

شو ریفورمانه ی له نیزاسی سرما- بهداری دا ده کترین و هیتدی ههنگا و بو باشکردنی زبانی کریکاران و چاره سر- کردنی هیتدی مه سه لهی کومه لاینتی دا ویزتین ، له راستی دا ئامانجیان بو سفام گرتوویی و پاراستنی سرمایه- داری به .

سوسال ریفورمیزمی سرده میسه شینتا که شیدئولوزی و کرده وهی شو لاین سوسال دیموکراسی و ناوهندی سیاسی نیو نعتوهی شو " شترنا- سونالی سوسالیستی " راه ده میترتی و بهره ده چی . دیاردمیکی کومه لا- یعنی - چیناییتی و بیرو باومری سیاسی ناریک و چوگه پیچیه . حزب و ریتباز و جولانه وهی جوژ به جورری گرتوه وه . له جولانه وهی سوسال دیموکراسی دا به گشتی سی (۲) ره وهندو ریتبازی ریفورمیستی ده بیترین .

ریفورمیزمی راست که له کسل سیستمی دهولتی هونیه یولی ها و خمت و تیکه ت .

ریفورمیزمی سوننتی که لاینگری بیرو باومری ریفورمیست گانی سرمتای سدهی بیستم له باری سوسالیزمه وه ریفورمیزی چه که لاینگر گانی نویهری بالی رادیکالی جولا لانه وهی کریکاری ریفورمیستین . وه هیتدی له وان ده بانوی له سرمایهداری ده ولت- تی پوانخواز دا بیترین ، به لام لسه هیتدی مه سه له دا ناتوانن واز له بیر و باومری ریفورمیستی بیئن . سره هرای ته زوی ناکوکی و وهک یهک نه بوونی شم ریتبازو ره وه نده بنا خه میکی یهک گرتووی سوسال ریفورمیستی . هیه که بریتی به له : وه لانی سوسالیزمی زانستی و شوری پرولتری وهک ئامرا- زی روخاندنی سیستمی سرمایهداری و شپهر بوون بو کومئلی تازه . وه لسه سوسالیزم موئلق کردنی ریفورمی کومه لاینتی وهک ناته ریگی دامعزرا- ندنی کومئلی " سوسالیزمی دیموکراسی- تیک " کومئلیک که ده بیته هه سوو شوه و

پاشماوهی

ناهدکانی گه یشتو

کهسانی دیکمت له ریفرانی سویسالی دیموکراسی له باری شعلان و سیاسی بوه رخنه له سرما یعداری دهگرن ، نیوری جوړیجوری عوام فروانسه دموزنوه ، لهم داوبانه دا " دیموکرا- سی کومه لایمتی بو ژورویا " یان گردو- ته یار . به لام هر لهو کاتمت دا به توندی له کارو بارو بعزوهیستو قازانچی سرمایعدارو سوودی مونوپوله کان له ولاتانی آسیا و شغرفیقا و شمیریکی لاتین دیفاج دمکن .

پاش شوه که سویسالی دیموکراسی له ژورویای روظاوا نمیتوانی سرگهوتن ودمت بیتنی له شمیریکی لاتینسن و شغرفیقا و آسیا تیکوشانی خوئی پسره پی دا . سالی ۱۹۸۱ له شغرفیقا " شتر ناسیونالی سویسالیستی " یان دامز- راند . شر کی شم (شترناسیونالسه شوهیبه که " مودیلی ژورویای روظاوا- کومیلی نازاد " به سر شغرفیقادا سه- یبئی و زمحنمتکیشانی شغرفیقا له خبانی ذی مونوپولهکانی سرمایعدا- ری چند میللیتی و ذی شمیریالیزم و دیاردهکانی کولونیا لیزمی نوئی سارد بکانهوه و ریگایان لی بگوری . له نیویم دووهه م . ۷۰ لوه شترناسیونالی سویسالیستی له شمیریکی خواروو نیکوشانی دست بکورد به همسوو توانوه له بل و پای شهودان که هیزه- کانی زرگاربخوازی دیموکراسی و نمشمانی شم و لاتانه له دهوری سو- سیال ریفرمیسم که به وشغرفیقا سویسا- لیزمی . دیموکراتیک " دهشارنوه کو بکشموه . هر له شغرامی شمو نیکوشاندا بوو که سالی ۱۹۸۶ ژورویا- شمیریکی لاتین کونگره " شترناسیو- نالی سویسالیستی " یان بیک هیئا- له ناسیاوه نا چند سال لهیو بهر تهنیا چند حیزب شندامی " شترنا- سونالی سویسالیستی " بوون ، به لام شمتا له رۆژ ه لانی نیوه راستیسن نیکوشانی خوئیان توند کدوه و تها- نت دهستان خستوته جولانهوهی زرگاربخوازی کوردیش . گورینوسی- بعزنامهی حیزبی دیموکراسی کوردستا- نی شیران له سویسالیزمهوه بو " سویسا لیزمی دیموکراتیک له کونگره ش- شمی شو حیزبدا و بانگ گردنسی معکرتمری شو حیزبه بو کونگره شترناسیونالی سویسالیستی له پیرز

عزیز نه سین و

له بنه رمتدا من دژ به کور د- ستانگی سر به خوم له سر شهوی که ...

برای به ریژ کاک سیامه ند له فرا- نکلورتوه ، له سر سیمیناری نووسهرکبه ناوانگی تورک عزیز نسین وتاریگی بو نارودین- شیمه لهگهل سویاس بو هارکاری کاک سیامعد ، شو دهمی وتارکمی بیلو دمکنهوه .

به دوا ی بانگ گردن کومیتسه زانستگانن نعلمانی له عزیز نسین رۆژی بیک شعمو ۸۷/۵/۱ سیمیناریکله له سر ورمعی شستای سیاسی تورکیابه ریوه چوو - باس و لیکولینوه له سر چوتیمتی روودانی کودیتای نیزامی له تورکیا و کاریگری بوسر پیوندی یکان- نی کومه لایمتی و بغند گردنی روونک- ببران و شورشگبران وخاشه بر گردنسی نازادیه دیموکراتیکان و پی شیل گردنی مافی سروف له تورکیاوه هر وهما دار- شتنی شاپوری ولات له پشماوی بوزانوهی سرمایه بیگانه و ۱۰۰ ناومروکی باسه که بوون .

دیاره پیویست ناکا عزیز نه سین بناسیم هر شهونده دلیتم کعمیز- نه سین وهک نووسریکی رخنه گر له پیوه ندیبه کومه لایمتیهکانی زال به سرتور- کیداد ناوانگی دهر کدوه . رۆزبه چبرو کهکانی بو زمانهکانی کوردی ، فارسی ، عربسی ، شینگلیزی و نعلمانی و مرگراو بیتکم بز سيار که له عزیز نسین کرا له پیوندی له گهل مسلهی کوردا بوو . دهقی برسپاره که هم جوړه بو :

پ - من عزیز نسین به هوئیوسرا- وهکانیهوه دناسم . به لام له هیچ کتیبیک دا باسی بوونی شم نعتوهیبه نه کدوه . له سیمیناری شهورش دا لهسر شو مه- سطحیه هر بیتمنگه بوو . تکایه بیروزی خوت بهرامهر بهو مسطحیه دهر بیره .

وه لاسی عزیز نه سین :

" شو شعی که من توپی ناگم شمعهی مسطهی کورد له شلمانیا مسطحیه ، یان له تورکیا ؟ شکر له تورکیا شتیک بغاوری مسطهی کورد هیه ، بوچی له تورکیا باسی ناکرئ ؟

هاوار کرا : خبانی چکداری کورؤ کان دزبه ریژیمی فاشیستی تورک شکر باس کردن نمئی شهی چیه ؟ هوآنگه خربک بوو ده کولا دهتگوت شو چاره نووسی کورد لهو سیمیناردا

که شوه دهرسینگی بکنار رۆژ کهسه له ریبه بان که کریکاران بهرهمسان هیناوه و سرمایعداری - باوانخسوار له چهوسانوهی کریکارو زمحنمتکیشان وه دهستان هیناوه .

دیاری دهکرئی سرت و خورت له ناو هوآله کدا بهر بووه و او وده چوو خخلکه که تازه لهضو راهیرین . شم وه لاسه ی عزیز نسین بو رۆژ کس وهک نکانیکتی روحی وابوو . چاره روان نهدکرا . چاریکی تریش نوره ی عزیز نسین ها- توه . له دریژمی وه لاسه که ودا کوتی : " من همول شدمم باسای گشتی شور کبا به باسا بگورم . ذی خبانی چفک دارانم "

که وابوو عزیز نسین ریفرمیستی باسای دزبه باسایه

له پاشان کوتی : " گلهی کورد هیه و کس ناتوانی بوونی شم نعته وه په حاشا لئ بکات "

بو شو مه سله په نموونی هیئاوه کوتی : " کین شو کسانه لعدانگا کانی تورکیادا ناتوانن به تورکی وه لام بدمنوه و پیویستیان به دینلمنج هیه ؟ به لام من له بنعتردا دزی کوردستانی سر بهخوم . لبعبر شوه که گلهی کورد هر گیز ناتوانی سر بهخو بیت . تورکیاش سر به خو شه "

عزیز نسین مسطهی نعتوهیه کی ۱۲ میلیونی له تورکیا وا نواند کهوهک مسطه بیک نعتی وایه و شتیکی ساکار و عادیه . شوه که گلهی کورد هر گیز نا توانی سر بهخو بیت " له راستی دا دیا- ری گردنی ریژاری " میژوویه " و حوکم دان له سرداهاوو و چاره نووسی نعتوه بیک هلمتیکه مه زنی زانستی په - فلسفه ی زانستی دلی ، گشت دیارده بیک له جیباها ، به هوئی بوونی ناته- باسی شو خوئی له جم و جوړ و گوژان و- پیشگهوتن دایه . وهستانی دیارده له د " ۱۰۰۰ - ۱۰۰۰ه - کومه .

شروش سرنج راکشمر بوو که عزیز نه سین له دریژمی قسکانی دباسی شوؤ کرد که تورکهکانی جیکر له بولغاریا خواضی مافی شواری نعتوا یعنی نین- تورکهکانی بولغاریا و مسطه ی نعتوا- یعنی شووان سرنجی عزیز نسینی راکشراوه ، به لام له ناست سیاستی ریژوسیدی ریژیمی فاشیستی تورکیا بهرا سهر به ۱۲ میلیون کورد و تواندوهی به زوری شم نعتوهیه و - میلتاریزه گردنی کوردستان چاوی نووقاندون .

بغداوی کودیتای نیزامی سالی ۱۹۶۰ دا ، عزیز نسین و تاقمیک له روناکیدا نسی تورلیبوخنی بامای گشتان وهک جی- گر بو باسی گشتی شو سردمه که ریژیمیکی نیزامی دهسه لانی کرتبدهست که لاله کرد ، به لام شو پوختهیه هر گیز پیشکشی ریژیم نهدکرا . عزیز نسین به پیی وشارهکانی نک هر نووسره ، به لکوو رخنهگریکی دزبه باسی گشتی تورکیاش بووه . لیژهدا شو پرسپاره

۲۵ سال زیندان

بیست و پینج سال زیندان له نیو میلیتانتی بن دهست و به شخوړودا، گه لیک روکلی قاره مان و نهمگدار به نامنج و ثاواتی زم- حمدتکیشان ولاته که مان همدلکه م که هموو ژبانی خوځان له پیناو سر بهستی و نازادیدا فیداده مکن و به هیچ چور وله ژیر هیچ بازار وشه شکنجه و نمانعت ممترسی مهرکیش دا سر بو دوژمنانی گهل شوړناگن و پشت له مرام و بیرو باوهری خوړ ناگه ن.

نیلسون مانديلا روکلی هملکه و تووی شفریقا، بیکلی لمر قاره مانانه- به که ماوهی ۵ سالی توراو له به- ندیخانې ریژی می ره گز بهرستی شفریقای خوارودا، وک یو لا راه- ستاوه و له بهرامبر هدرشه و نازار

و نه شکنجی فاشیستگاندا نه چه ما وه و به چوک دا نه هاتوه .

روژی پینجی مانگی ثوت، ۵ سال به سر گیران و بند کردنی نیلسون مانديلا دا تی پدی . شو قاره مانه کی که ناوی پرله شانازی شو له جیبهان دهنگی داوتتوه و تنانه کوملی نعتوه به ککرتوه کان و گه لیک له پیاوه سیاسیدکانی جیپهانیش داوی نازاد بوونی دهگن .

پاش کوشناری خوځیناوی "شارپ ویل" نیشتمانیهرورانی شفریقای خواروو، بو پاریزگاری خوځان له بهرا مبر رمشه کوژی و جنایهتی حکومتی ره گز بهرستی شفریقای خواروو هاتنه سر شو برابره که خه باتی چه کدار دهست پیکه ن- هورلین فیر- ماندهی نیزامی شو ریخراوه بهی "کونگره می میلیلی شفریقا" نیلسون مانديلا بو "روژی پینجی مانگی ثوتی ۱۹۶۶ گسراو له پیشدا به ۵۱ ایدند مه حکوم کرا . پاش ماوه بیک که همدن یکی دیکه له ریبه رانی کونگره می-

"خصای توند و تیژ" مه حکوم بکا، خوړی له شری نیلسون مانديلا ریگار بکات، دباره وهرگرتنی "تعهد" له ولاتی شیمش چله دورانی پاشایهتی وچ له ریژی می نیستای خومه نیس وچ له نیو هندی له حیزبه کورد هکانسی خوځانلی داباو بوه و باره و ریستوریانه به وهرگرتنی "تعهد" زمانی خه لک بهستن و بهرورای تیکوشمرانی راسته قینهی گهل خه فه بکه ن .

ویلسون مانديلا له وه لاسی توهه لای ریژی می ره گز بهرستی شفریقای خوارویدا نامبه کی بو دهرهوی به ندیخانه نارودو بو گهلکه می نویس : "من هممهته نهمداسی "کونگره می میلیلی شفریقا" بووم و همم و تا مردن همر دهستیم . شو روژانه کی که نعتیوه نازاد ونه من، سر بو هیچ "تعهد" یک دانانوتیم . نازادی من له نازادی تیوه جیا نیه .

سلاو له روکلی نیشتمانیهرورمی شفریقا و هموو بهندیمکانی خصای شفریقای نازادی و دیموکراسی و سوسیالیزم .

که بشتن به ناشتی و مقام گرتوو- بی دیموکراسی و پتور بوونی سر به خوځی نیشتمانی و پهره پیدانی هاوکاری سیاسی و نابوری، پشتموا- نی دهگن له هموو گرتنگر شه- وه به که سر کوتماری شه (پینج ولاته پینشباری ریگان سر کوتماری شمر- یکایان خسته پشت کو، که مه به- ستی شوو بو له سر و بندی پیک هاتانی کونفرانس له باره ی نیکارا- گوا وه، پشتمانی کونگره می شمریکا بو بارمتهی دانسی دژی شورشی نیکارا گوا رابکیش .

دباره ناسی چاوه روان بگری که ریگان هوراو به هاسنی دهست له کرموهی دزایهتی نیکاراگوا هملگری و واز له مل هوری نازاوه تانه وه پینتی به لام شو هنده همدی شمریکای لاتین و همدی هاتره . که لانی شم ناوچهیه دهیانوی له ناشتی و ناسی بشدا بزین و سر به خوځی و نازادی وه دهست پینتی و له ژیر باری فورسی ده له لاتی سیاسی و نابوری و نیزا می ولاته به ککرتوه کانی شمریکای شیمالی پشت راست کهنوه .

پاشاموی له نه امریکای لاتین

له لمر پیمانده دا ، بارمه تسی نیزامی ولاتانی بیگانه و گهلکه وهر گرتنی خراب له ولاتانی شمریکای لاتین بو هره شه کردن له ولاتانی دیکه و مامله چکدار بوون قه دهخه کراوه . به گوربه یه پیمانی "گواتما لا" و تو ویز له باره ی شهر وهستا- ندن له نیکاراگوا و نلسالوادور و مه سلهی ناوار هکان دهست پیده- کری شمر کوتماری شم پینج ولاته له تیکوشناسی دهستی "کونتا دورا" بو

هر وها روژنامه ی "نضال الشعب" له ژماره ۲۳۸ شماری ۱۹۸۷، لسه و باروه و تاریکتی بلاو کرموتتوه و داوی چاره سر کرمی شو کیشمه دمکات- شتمه لامان وابه پاراستنی سر به خوځی سوریا و دمکوتی که لانی سوریا له پتور کرمی بهرمی نیو خو دایسه . بو شو مه بهسته پیوسته نلک هر نف- نیا مافی شو هاوو لاتیناییکه و پتتوه ، به لکوو سنوورتیکه دابنری بوچه وسانهوفا کورد و سیاستی به معرب کرمی ناو- چه کوژنشینه کان- پیوسته مافی کو- لئوری و کومه لایهتی و سیاسی گلسی کورد له سوریا دابن بگری .

و تنخوازمکانی سوریا ، بهرمه مکناسی شو سیاستیان کرموه . روژنامه ی "نضال الشعب" له ژماره ۱۶۴ می سالی ۱۹۷۷ دا وتاری هاو پتی حسین عمرویلاو کرمیوه که له پارلماندا له باره ی پتی بهشی کوردمکانهوه دوا بوو- ناوبراو به ناوی کومونیسته گانه وه کونبوی : مه د همرار کورد له مافی هاو نیشتمانی بی بشکراون- پیوسته چارمیک بو کیشا کون بهوژرتتوه که ۲۵ هزار خیزناسی کورده پاریزرای "الحسکه" که زوریمشا به کشت و کاتوره خریکن و شرکسی نیشتمانی خوځان به جی که پاندوه و لسه خصای دا به شداریان کرموه . شوانه به پتی سرزماری ناوختی سالی ۱۹۶۲- له پاریزگای "الحسکه" له هاو ولاتی سوریا بی بشکراون "

له ماوهی شو ۲۵ ساله دمکوتی شمی گمرا- نوهی مافی هاو ولاتی ۱۰۰ همرار کورد له سوریا هر بهر دهوا مه . شم سالی ش روژنامه ی "الدموقراطی" (ژماره ۱۶۳) بهر خه هوه بهکی بلاو کرموتتوه که له لایمن جوتیار و زحمه تکیشتانی جزیره وه دراوه به سر کوتماری سوریا له باره و معزی شو سفد هزارگسه که نووشی چ چهره مسمیره بوون- نهمافی خویندن، نیکار کردن ، نه کاسپی، نه وهرگرتنی کوپونی نازوقه . نمانعت نهمر بهنجه شاره کانیشتانوان له هونیکل بخنه و با چونکه پشاسی هاو ولاتیشیان نیه .

پاشاموی له کورده سوریا

کورد و مانگانه ۱۰ هزار لبرمش بو سمرک عمشیرمکان . روژنامه ی دهنگی کورد له ژماره (۱۸) می سالی ۱۹۷۴ دا نووسیبوی : " هزار کرمی کاری کشتو کالی له را مالمین لیکار دمرکراون، چونکه کورده و پشاسی هاو ولاتیان نیه . " له دیوان ساله کانسی ۱۹۷۴ - ۱۹۷۷ جوتیارمکانی جزیره مچم- ند چار بهر خه مویان دا به سر کوتماری سوریا له باره ی شو سیاسته و بی به شیان له مافی هاو ولاتی . روژنامه ی "اتحاد الشعب" له ژماره (۸۰) می سالی ۱۹۷۷ دا نووسیبوی : "سیاستی به معرب کردن که پشتوته "جیای کوردمیش" . به پتی برابری ژماره ۸۰ ش وزارت می بهرمیوه بهرامی نیو خو (الادارة المحلیه) ناوی جیا و کونمو کرم کانی عفرین جیای که کورده سوریا به پپاریزگای حمله مسمیر جزیره کوژاوه : جیای هوبکان - جبل الخضر کوندی سوریا - قرية النیتمه = کم رمش - الطاقیه = کورتک - الخضره = مارتا - الثازار = رنده - الظریفه = کارولک - الفسحة دباره پارتیه کوردمکان وهیژه پشکه

پاشماوهی ل ۵ حکومه تی فاشیستی

که به گوږږی شو بوستکی نازبهه ناپی "فرماندهی ناوچهی بارو دو" خسی نائاسا" داده مزری. حکومتی شانکارا شم ناوهی له جیگی حکومتی مه تی نیزامی "داناوه" ناوچهی ناو براو، و لایه تنکانی بینگوله دیار به کر، نالانزیک، چه کاری ماردهین، سیرت وان و تونجه لی دهگریتموه.

حکومتی تورکیا هاتو چوری هواتو لده رهاکسی بو کورده ستان قده خه کرده. شو راپورتانهی له زیرچاوی سانوری شانکارا دهر باز دهین، گشتی درو بوخشانن به کوردهکان. له شاری سامسات که دهیانوی "به ندی ئەتاتورک" سار بگن، خهر بگن ۵۵ههزار که سی خعلگی شم ناوچه به بگوږږنه وه. سدهی ۸۵ خعلگی شو ناوه وهر زبیر و رهشایی بی زبون. نهوانی دهیانگوږږنه هه مالهی ۳ههزار لیره ی تورکیان ددهندی که له هیج شویتی ناتوانن بی بزین. دولتت به گیانی ناخیر لجه جباتی هه میرتیک زوی چوار گوشه آلمیره ددها به خاوهن زموهکان.

هه چه نده لهبارهی نهجا. می سههه سره که وزیرانی تورک بو سوریا خه میریک بلانو نهکراوه تموه به لام وادیاره تورکیا دهیوی به هه ره شعی به ستنی شای فورات حکو مته سوریا بخاته تنگانسه تا ریگا بدا له خاکی شوریا تموه کورده کان راو بنی. حکومتی فاشیستی تورک دهیوی هه چونیک بی چولا. نهوهی زرگار یخوازی کورده له کورده ستانی تورکیا سرکوت بکا. به لام شیرادهی خعلک بو وده ست هیانی نازادی و مافی نه تمواپتهی له نه خشه و پیلانی فاشیست و داگیر کهران گهلک به هیتره.

پاشماوهی ل ۲

پیلانی ته مریکا و ئیسرائیل ..

سهرکوماری لوپنان به ههواتوسا. نی راگه بیانده که "تعل شهیب" له لوپنان دا دهوری تیکدهری ههیه، و دهیوی لوپنان بکاته بومایهک که له کاتی ناشتوبونوهی نهشتما. نی دا بهتفهتموه.

ته مریکا دهیوی وا پشان بسدا که ههز دهکا لوپنان سهر به خور به ککر تووی. ته مریکا به قسو له وتووژدا نامادسی خوی سو هاوکاری سهارته به ناشتوبونوهی نهشتمانی راده گهین، به لام به کردوه و به پیچمانه ده جولیتموه سیاستی ته مریکا له لوپنان له گهل سیاستی ئیسرائیل هیج فرقی نهیه. سالی ۱۹۷۶ سیاسیهک به ناو بانگی لوپنان (بهمون اده) له وتووژیک جاپهه. نی دا له گهل گو قاری (نیزوبک) رایگه بیانده که سازمانی (سی. ئی. ئی) ای ته مریکا شعی نیو خوری لوپنانی هه لگیرساند و سیاستی واشنگتون نامانجی شو بو که له باری سیاسی و نابوری هوه لوپنان تیک بسدا.

یه کیک له پهلانه گهوانی که دزی سرکوتنی ناشتوبونوهی نهشتمانی له لوپنان به ریوه دهچی. هاوکاری سازمانی (سی. ئی. ئی) ی ته مریکا به له گهل "موساد" ی ئیسرائیلی به گوږږی نو سراهوی گو قاری (نیزوبک) مانگی نوفسه. مبرمی ۱۹۸۳، سازمانی (سی. ئی. ئی) له نیو خاکی لوپنان دا چند جاسوسی ته مریکی و بیگانهی ههیه شو به کر تیکیراوانه له گهل نوگرا. نی (موساد) به پاره و بهرتیل نازاوه دهنیموه، له بی تفخت و شارهکانی دیکه لوپنان بومیا دهته قین و خعلک دهرین و به پروپاگانده به به رهکانی سوریا دهکن (گن هم) چاپی نهلمانی روز ناوا رایگه بیانده که "موساد" ی ئیسرائیل، پشتوانی له دامهزرا. ندنی ریک خراوتکی نهین دهکا له لوپنان، به ناوی "بهری رزگار"

کردنی لوپنان له بیگانان "له شگری لوپنانی جنوبی به سهر کرداپتهسی (ئهنتوان له حد) که به پیاره ی ئیسرائیل دامهزراوه و چهکدار دهگری له خزمتهی تلی شهیب دایه. به گوږږی نه خشو پلانی کار به ده ستا. نی ئیسرائیلی، شم سوپایه و شم "ناوچه سنوری" به که داگیریان کرده، ههنگاری به که به بو داگیر. کردنی خاکی لوپنان. دهوری شم له شکره بریتی به له نازاوه نانهوه له ناوچهی خواروی لوپنان که گوږږا سوپای کاتی له زیر بهیداخیسی "کوتملی نهتموه به ککر توهکان" دا سهر به رشتی دهکا. له کاتیگیا جاشهکانی (ئهنتوان له حد) تا. ئیستا ۱۹ سهر بازی نه ره لندی سوپای نهتموه به ککر توهکانیان کوشتوه.

رووداوکانی چند مانگی دوای نیشانیان دا که هه چاره ی هیوا بهک بو ریک کومتی هیتره. نهشتمانیهکانی لوپنان بهیدا دهی ئیسرائیل ده ست به جی شم هیوا. بهی ناشتی تیک ددها، هه له به که مانگی شم سال دا، به کر تیکیراوانی (موساد) چند چار به چهک پیاره خناسیهکانی لوپنانیان په لامار دا و سرورگی نیزامی حیزبی سوسالیستی بی شکوتن خوازیان له گهل خزمیکس کوشت. ههروهها (عدنان کسو) که نهندامیکی چالکی حیزبی "گومراهی نهشتمانی سوری" بوو که له گهل "محمد عدلی" صالح "یکیک له سر کردهکانی سندیگایی بوو، کوژران. ههروهها له ماوهی ۲ سالی رابردودا، دوچار هولی کوشتنی "مستفا سعده" سکر تیری گشتی ریک خراوی ناسر بهکان دراوه.

به گوږږی نو سراهوی گو قاری "الهدف" چاپی کویت، هیتره مسمیحهکانی دهستی راستی، لهوانه حیزبی (که تانیپ) که به نهین له گهل ئیسرائیل ریک کومتی مو کرده، له تیکدانسی بارود و خسی سیاسی لوپنان دا به شد.

اری دهکا. شم حیزبه چهک له ئیسرائیل و ره دهگری. ههروهها بو به ریوه بردنی شزگتن راد بو سی خوی به ناوی (دهنگی لوپنان) که دهنگ و باسی شم راد بو سی وه ناگری بن کایه، خوش کردنی شعی برا کوژی و نازاوه به و ناهیلی هیتره نهشتمانیهکان بگنه بهک و باری سیاسی لوپنان هیتمهتی به سهر دایس.

به کورتی ده توانین بلین که سیاستی ته مریکا به نهین و به ناشکرا تموه به که "خعلک بکوژه و پاشان بچو سهره خوش". لهوهش زیاتر "واشنگتون و تعل شهیب" به ره سی بو دیفاع له مسمیحهکانی لوپنان پروپاگانده دهکن. دیفاع له "مسمیحهکانی" لوپنان، وهک "دیفاع له ئیسلام" له نهفغانستان. سیاست و کردوهی ته مریکا له لوپنان، هه وهک سیاست و کردوهی شم ولاتیه له نهفغانستان. حکومتی کابل تازه بهر. نامه ی ناشتوبونوهی نهشتمانی بلو کرده بوو که واشنگتون ده ست به جی چکیکی زوری بهراکتیسی "سرتنگر" بشوه سو دزی شورش نهفغانستان رهوانه کرد. هه وهها یاریده دهی وه زبیری دهروهی ته مریکا بو کاروباری سیا. سی "م نارمه کوست" له پاکستان چاری به سهر کهکانی دزی شورش کومت، بو شو که هل بو ناشت بوونوه رانه کیشن. حکومتی پاکستان به فرمانی ته مریکا، ریگا نادا پهنا بهرانی نهفغانی بو ولاتی خویان بگره بنهوه. هه به گوږږی راد بو فهرانسی ته مریکا سرورگی ۷ ریک خراوی نهفغانی دزی کو قاری دیموکراتیکی نهفغانستان پشیماری ناشتوبونه. وهی نهشتمانی حکومتی نهفغان. نستانیان رهت کسردوه و دزی دولتتی نهفغانستان شورو نازاوه بیان دریزه پیدا، بو شو له نهفغانستان جیکیر نهی.

داوای لی بوورن
 * سعبارت بهوچانی هاوین و وسواکه
 * وتنی دهرچوونی روزنامهکه، ژمارهی
 * ۱۹ و ۲۰ له یلک ژماره دا بلانو دمکر.
 * ینوه.
 * له خویتمانی بهریژ داوای لی
 * بوورن دمکین.
 * * * *

پاشاوهی ل ۵ ههنگاوکی پیروژ

پشتیوانی به بو سرکهوتنی کرده-
وهی شورشگری گه لانی نسیم
ولاتانه .

کوژبونوه پاش لیکولینموهی
ههل و مهرچی بزوتنوهی رزگار-
بخوازی کورد گمبشتوته نسیم
نتیجده که پیک هینانی بهره -
بهش کورد ستانی بو بهجی گه باند-
نی نامانجه نیشتمانیگانی ژتروه
پتوبسته :

- ۱- تیکوشان بو پیک هینانی بهرم-
- ۲- رووخانی ریژیعی ره گمزه بهرستی
فاشستی و دامز راندنی
- ریژیعیکی دیموکراتی نیشتمانی
- رئیکای پیشکوهتنی کوژمه لایمتی و
دژ به تبعیریالیزیم و سهیونیزیم
کوژمه پرستی .
- ۳- کوژانی پی هینانی شهرو بهجی
گه باندنی ناشتی عادلانه له
- نیوان دوو ولاتی ئوراسی عیراق و
شیران و ریز گرتن له دهسه لاتسی
ههر دووک لابه سهر ولاتسی
خوژاندا و دابین کردنی مافی
رهوا بو گه لانی دراوسی .

۴- دهسته بهر بوونی مافی رهوا
نتعواپتی گهلی کورد له سهر
بناخی بهگرتنی ئازادودلخوا-
زانه .

۵- پاراستنی مافی کهماپتیمه
دینی و نتموعیمکان و خعبات بو
بهجی گه باندنی مافی ئیداری و
قهرمنگی .

کوژبونوه بریاری دا له ههرو
هیزو حمیزه سیاسی و نیشتمانههی
که له کوردستان خعبات دهگهن
بگیریتنوه که لهو بهره بهدا بهشدا-
ری بکن . ههر وهها رای گه باندکه
دهرگای بهره بو بهشدار هیژو
کهسانی کوردستانی خارن رهپازی
جیاوازی نیشتمانی ئاوالهیه .

له کوژانی دا کوژبونوه بریاری
دا که کوژمیتیهکی رهپهراپتی بو
ش کردنمو دانانی بهیرو و پهرو-
گرام ژاپه راندنی کارهکان تا پیک
هاتنی بهره ، پیک بنی .
کوژبونوه پاش سلو بو کیانی
شهیدانی جولانوهی رزگاریخواری
کورد و بزوتنوهی نیشتمانی عیراقی
بو لاپهری ۱۲

پاشاوهی ل ۳ نامه یهکی کراود بو

کردوه بو شهوی سوود لهو کتیب و گوژقار
و بهرهمانه و مر بگرن که له کتیبخانه.
کهیدا ههیه . ههنا ئیسته دهزگا فاشسته
کانی تورک بارها بیژاری خوژان لهم رووه
بو حکومتی فرمسه دهر بریوه . هه ر
وهها له شویتیکی وک بریتانیا دا که
مه لهیهدیکی روشن بهری پیک هاتوه به
بی جیاوازی بهرو و باوهر کوردهکان هه مو
جوژه چا لاکیهکی نتمعواپتی خوژانی تبا
بهکار شهپتن و شوید شهکرت له دوا -
روژنیدا که لیتیکی زور پر کانهوه له
بارهی راگماندن و روشن بهری بهوه .

له شویتیکی وک سوید همدتی قوتا-
بخانهی کوردی کرانه وه بهری پشتگری
شکا و بارسه تی نووسهران شدا که بهره
مه کانیا به کوردی چاپ بکن . له وش
تورکهکان ههنا ئیسته گهلنک جار بیژاری
خوژان لهم رووه بو حکومتی سوید بهری
بووه و همدتی پیلانیشیان ساز کرد که به
هوی شهوه وه ههول بهدن ناوی کوردهکان له
سویدهد ناو بکن و له بهر چاوی خعلکی
سویدی بهخن .

شان بهشانی شهپتن خۆ گوژقار و روژنا
سه و تلفزیونی ولانه روژ ناوا بهیه کان
(راسته که بو مه به ستیکی خۆی و سه
نیازیکی تابهیتی خۆی بایخ شهدن بهو
باسانه) به لام لهگهل شهوه شدا شهرو کورد
پتوبستی به و جوژه راگمانمنانه هه به .
بهونکه دهستی دوژمنانی کوردی پی شهوه
شکهوتنوه روو . راسته شه سرو له پیکنک
له ناوچهکانی سوڤیت دانستگه پیکنک
به زمانی کژمانچی ژوروو ههیه و روژنا-
ههی رهپهنازه به کوردی بلاو شهکرتیه وه ،
له لیتینگراد کوژسک ههیه بو زمانی
کوردی ، به لام له راستیدا شه جوژه چا لا-
کیانلماوا شهو چوار چپوه تهسکدهالعهک
فهواره و کیتی باری شهروتی نتمعهوی کورد
بهک ناگهوه کوژدوژلوه رهپار شویتدی
پشتگری کردنی ههیه . شه ههلوئسته ماوگ
داوه به همدتی ههله بهرستان که لهم کلپنه
وه هیزش بهرنه سهر دهولته سوژپالیسته
کان بو دهه کوت کردنی شهو دهنگانه زور
پتوبسته که نای تهرازووی لاسنگه به پار-
سنگه چاره سهر بگری و راست بگریته وه .
شه رو کورد له ههموو کانتیک پتر پیو
یستی به پشتگری کردنی ههیه له ههه سوو
روپکتهوه که لانی راگماندن و روشن بهری
سووکترین داخوازه لهم رووه بهوه . کورد خۆ
شی پی و ترشی بو سواخ بوتهوه لاو لاتا
نی سهرماپهاری که کورد سهر بهقونابخا-
ندی سوژپالیسته و موزیکی سووری به
ناوچاوانهوه تراوه ههنا ئیسته باجیکی
زوری داو لهم رووه بهوه . لبعر شهوه و ابزانم
شیتیکی نارمهواپته کورد و هکوو سووتهمه
نی له ناوچهدا بهپتیریتنوه و پتی بوئوتی-
شهوه شهک و باری سهر شانی خوتنه شه پی

خوتت ههموو فورسایهکی ههکتری و بیکر
پته شهستوی خوتت .
رمگه ههپی و لیتت رایهرو بلیت برام
شخصیتی پاریس و هی شوبههکانی تریت
بو مه به ستیکی تابهیتی ههتراوه ته
تعبا بو شهوی پاریس شیشتر اکیمتی دولی
شهوی ههر له ئیستهوه کیتیمی کورد بهخۆز-
یتنوه و له دوا روژدا بیکاشمه دهسکه لابه
کسی خۆی . جاباشه که شهوان بو شه مه
سته شهی کن ، شهی شهوانی شهپانهوی کوردا
رئیکههکی پیشکوهتنووخواز و سوژپا-
لیستانه بگریته بهر بوچی بهر بهرچی ناوه
نهره و ههول نادمن له بهتیک له ولانه سو-
ژپالیستانه مه لهیهدیکی روشن بهری ، یا
ههر دهزگایه که پتوانی منگی کوردی لی
بهرز بگریته وه ساز ناگری ؟
بوچی روژنا مهکان ، گوژقار مهکان ، شیکه
تلفیزیونهکان روژنیک له روژان باسی
کیتیمی کورد و دیمه نی ئاوارمهکانی
کورد و دیمهنی گوندومهاله و پترانهکانی
پتشان نادمن بو شهوه بزرایت فاشیت
و کوته بهرستی ناوچه چپ له کوردهکان
شهو کهمگایهیی فاشیسته تورکهکان
شیکن له کورد به بویدومان کردنی گوند
و نیشته جی پی ئاوانهکان تعبنا ئارا .
ستهی کورد ناگری ، بهلکوو مخرسی تر-
پشی له دوا به .
پرسبار ژوره و ابزانم شه راز وکله
پی و پرسبارنهی خراوتنه بهر چاوه
سوو بو مه به ستیکی پاک و به نیازی راست
کردنوهی ههله و بو چوون خراوتنه بهر
چاو . ههر له ئیستهوه لیم روونه همدتی
وشکه سوپی نتمگه چیکلاندنه لهو باسه
لیتو ههل شهفر چیتی و شلیتن بهماری شه
ته واپتی جو لاره له گهل گهلنک بهیت
و بالوره تر که و هکوو بنیشته خوتنهی
دهسی لی هانه . *

پاشاوهی ل ۸
عهزیز نه سین و
دیتنه پیش ، دمنوانی مروق له باسی تور-
کیا رهخنه بگریته له ههمن کانی دا
بهشیکی شه باسایهکه نتمعهویه که به ناژ
کورد نانا سبو پی شهروانه به "تورکی
کیتی" پان ناو دهیا . پی رهخنه بپتیرتوره
کام نافل و مستنق شهوه دهسلیمیتی ، بهکتی
لهو لاتی خۆی باسی پی شیکل کردنی مافی
نتمعهویه که نکا و به لام بو تورک له ولا-
تیکی دیکه داوا مافی نتمعهواپتی بکات ؟
چاومروانی شهوه نتمعهکا که عهزیز
نه سین وک نووسهریکی ناسراو ، له
سینماریکی ئاوادا باسی مصطع کورد
نمکا و به سه ریئا تپ شه ری . ئیتمه ههوا
دارین نووسهرانی دیموکرات و پیشکوه-
تووخوازی تورکی سیاستی شوڤیکهستی
رهژیعی تورکیا سهرامت به کوردهکان
سه حکوم بکن و بو پشتیوانی له مافی
رهوای میللتی کورد نه رهزی هیزمیمو
کراتهکانی کورد و تورکی تورکیادا بووه
سختن . *

پاشماوهی ل ۱۱

ههنگاوێکی پیروژ

سلاو بو پېشمه رگه‌ی قاره‌مان و
 خه‌لکی خۆ راگرو فېداکاری کورد-
 ستان ، داوا له هیزه‌کانی ئوبیوز-
 یسینی عیراقی ده‌کا که بو پېشک
 هێنایی به‌ره‌ی نیشتمانی عیراقی و
 توند کردنی هه‌موو چه‌شنه‌ خه‌با-
 تیک دژی ریزی می فاشیستی و
 رووخاندنی و رزگارکردنی ولات له
 چنابه‌ته‌کانی ده‌ست به‌ کار بن .
 داوا له ته‌واوی دوستانه‌ی گه‌لی
 کورد و هێزه‌کانی ناشتی و پێشکۆ-
 نوی جیبه‌بان و کۆمه‌لی نه‌تسه‌وه
 به‌گه‌رته‌وه‌کان و کۆرو کۆمه‌له‌کانی
 نیو نه‌تسه‌وه‌یی و بېرو رای گه‌شتی
 جیبه‌بانی ده‌کا که دژی چنابه‌تی
 وه‌خشیانه‌ی رژیمی سه‌دام و شه‌ری
 قه‌لاجو کردنی گه‌لی کورد ده‌نگ
 به‌رز که‌نوه‌و له‌م قوناخه‌ شه‌سته‌م و
 کاره‌ساته‌ داخداره‌دا له‌ خه‌باتی
 ره‌وای گه‌لی کورد بھتیوانی بکه‌ن .
 سه‌رده‌می نوی که‌ خه‌بات بو
 به‌گه‌رته‌نی هیزه‌ پێشکۆتنخوازه‌ -
 کانی کوردستانه‌ی به‌ به‌میک له‌
 نامانجه‌کانی خۆی داناره‌ له‌سم
 هه‌نگاره‌ بپه‌روزیایی ده‌کاوه‌ داوا
 به‌ پێک هێنایی به‌ره‌میکی به‌ره‌نی
 دیموکراتی و نیشتمانی و دژی
 شه‌مه‌ریالیستی گه‌شت هیزه‌ دیمو-
 کرات و پێشکۆتنخوازه‌کانی عیراق
 و هاوکاری پتعو و دیموکراتیانه‌،
 که‌له‌که‌مان به‌توانی له‌مه‌ خه‌باته‌
 سه‌خت و دژواره‌دا سه‌رکۆی و به‌
 نامانجه‌ ره‌واکانی خۆی بگات .

گۆشه‌ی نه‌ده‌ب

ریژگر تنی شیرکو بیکه‌س

ریژگر تنی شیرکو بیکه‌سی شاعیر - ریژگر تنی شه‌عیری
 شوژشکیژی کوردی یه‌ .

" پێن کلۆپ " ی سویدی - کۆمه‌له‌ی نووسه‌رانی جیبه‌بان - مه‌لبندی
 سوید ، له ۱۳ / نیسان / ۹۸۷ بریاری دا له‌ نیوان ۲۰ ناو بو وهرگر-
 تنی " خه‌لاتی توخۆلمسکی " شه‌دسی ، شاعیری به‌هه‌مه‌داری کورد
 شیرکو بیکه‌س هه‌لمبزیژی . نرخی شه‌و خه‌لاته ۲۰ هه‌زار کرونێ
 سویدییه . بیکه‌مان هه‌لمبزیاردنی کاک شیرکو بو شه‌و خه‌لاته
 دووشت راهه‌گه‌ینی :

- ۱- شه‌عیر و شه‌ده‌باتی کوردی توکی نابو له‌قه‌ی داگه‌رکه‌رانیسی
 به‌چرا نه‌د و ده‌نگی زو لالی شاعیرنه‌مان ئاسۆی بیتی ده‌نگی ته‌قاند .
- ۲- راهه‌ و به‌له‌ی هه‌نعه‌ری شه‌عیری نووی کوردی و ناوه‌روکی شوژ-
 کیری و سه‌روقه‌ دوستانه‌تی له‌ ناشتی شاگاری شه‌دسی جیبه‌بانه‌ .
 شه‌عیره‌کانی شیرکو بیکه‌س هه‌میشه‌ نموونه‌ی بایه‌خه‌داری شه‌عیری
 سه‌رده‌می کوردستانه‌ن .
 " خه‌لاتی توخۆلمسکی " له‌ روژی ۱۴ / ۸ / ۸۷ له‌ لایه‌ن سه‌روکی
 " پێن کلۆپ " پێشکۆش کرا به‌ کاک شیرکو به‌ ئاماده‌بوونی کۆمه‌-
 لێک له‌ شاعیره‌و شه‌ده‌ب و شه‌دب دوستانه‌ و کاربه‌ده‌ستانی ده‌ولعه‌تی
 سوید له‌ پێش هه‌موویان سه‌روک وه‌زیرانی پێشگه‌ه‌ر کارل سوون .
 پیروژ بایی له‌ شاعیری هه‌له‌که‌وتوو مان ده‌که‌بن و هیواداریه‌ن
 شه‌عیره‌کانی دوا روژی روونتر ئاوپه‌نی خه‌باتی رزگاربخوازی گه‌له‌-
 که‌مان بیتی دژی کۆتیه‌سه‌رتی و شوژینه‌زم و داگه‌رکه‌رانی کورد-
 ستان و چلکاوه‌ خۆزه‌کانیا نه‌وه‌ له‌ پێناو ئازادی و دوستانه‌تی و
 سه‌روقیه‌تی دا .

له‌ مه‌ هابادی قاره‌مانه‌ وه‌ (به‌ بو نه‌می
 بیتی بارانی به‌ هاری ۱۲ ۶۶ ئاوه‌جه‌ی
 مه‌ هاباد) پارچه‌ شه‌عیره‌یکمان بوته‌اته‌وه
 به‌ ناوی : "بووکه‌ بارانه‌ " له‌ گه‌لی
 سوپاسی بو کاک " ناشتی " وا لێته‌دا
 به‌لای ده‌که‌ بینه‌ وه‌ .

بوو که‌ بارانه‌
 ماوه‌یه‌که‌ بوو ، له‌ گوینی زه‌وی
 نیکام ، له‌ سه‌ر سێکی ئاسمان هه‌له‌تر چابوو
 چاره‌وه‌ روانی خه‌ له‌کی تینوو
 شه‌ست و بیه‌رسی هه‌ له‌ تینچا بوو :
 شه‌سه‌لان به‌ کاک باران نه‌ بیتی ؟
 قات و قری تووشمان بیتی
 روژیک ده‌بتم ، پۆلێک به‌ندال
 دارێک به‌ ده‌ست ، قوما شیکێ ،
 سووری پتوه‌ هاوار ده‌گه‌ن :
 بووکی مه‌ بارانی ده‌وی
 ئاوی نیو ده‌ غلاشی ده‌وی .
 شه‌ر ده‌رگا بوون ده‌ کرانه‌ وه‌ ،
 شه‌ر ئاوه‌ت بوون ، به‌ ده‌فریکی په‌رئاوه‌وه
 ده‌ پزانه‌ نیو کۆلانه‌ وه‌ .
 قوما شه‌که‌ شه‌روا ده‌هات ته‌ر ته‌ر ده‌بوو
 به‌ لام ، ئاسمان نه‌ده‌ی ده‌بتم ، نه‌ گوینی لێ بوو .
 که‌دا بیه‌ر به‌ کۆمه‌ کۆم ، به‌ له‌رز و له‌رز
 خۆی که‌ یانده‌ بوو که‌ ته‌که‌وه‌
 ده‌فریک ئاوی به‌سه‌ر دا کرد ،
 شه‌سجار باری ، باران باری ، به‌ خوڕباری
 له‌ چاوی من
 بو بیتی ئاوی و ره‌نج خه‌ ساری

بانگه‌واژیک له‌ «نووسینه‌گی ئارا» وه‌

له‌ به‌ر بارو دۆخی ئاله‌ باری کوردستان و شه‌ر و چه‌وسانه‌وه‌ و
 گه‌لێ هۆی ناشکرای دی ، ژماره‌یه‌کی زۆر کورد ئاواره
 بووی و ولاتی خۆمانمان به‌جێ نه‌هێستوه‌ . هه‌ر یه‌که‌مان
 له‌ ولاتیکی بیکانه‌دا شانمان لێ داواوه‌ و منداله‌کانیشمان
 هه‌ر شه‌وه‌نده‌ نیه‌ زمان و کلتوره‌که‌مانیا له‌ بیه‌ر نه‌چینه‌وه‌ .
 روژنامه‌گه‌ری کوردی له‌ بواری گۆفاره‌ و روژنامه‌ی مندالاندا
 گه‌لیک هه‌ژاره‌ و بارو دۆخی مندالانی کوردیش له‌ هه‌نده‌ره‌ن
 وا ده‌سه‌پینی به‌ سه‌رماندا که‌ بوونی گۆفاریکی مندالان به‌
 زمانی کوردی پلویستیکه‌ نه‌رامۆش کردنی به‌ حاله‌ .
 به‌ هه‌ستکردن به‌و شه‌رکه‌ مێژوویییه‌ و باری گونجایی نه‌م

Rûbar û Bizav

S. Avdel
1983

Welatîyo ..

Min dî, rûbarekê şêlî û pêlhevêj

Digel de hebûn

Dar û gilêş û qirş û hêj

Vî rûbarî ji bêzarî

Dikir qîrî

Dar û gilêş hêdî, hêdî

Didan rexekî û dikirîne der.

Hindî rêka xwe ve dibirî

Didan rexa qirş û dirrî

Ev rûbare

Bere .. bere zelal dibû

Binê geran jî ron dibûn

Bo masîya

Kuncêt marmasî û seqava

Dîyar dibûn

.. Xweya dibûn.

Ji r. 1

HALÊ KURDAN LI TIRKIYÊ

Ji sala 1924 vir de zimanê Kurdî qedxeye û ji Kurdan redibên (Tirkên çîyan) û di nivîsarên Tirkî de navê Kurdistanê tuneye. Piştî şorişa 1960-an, li Tirkiyê xebata Kurdan biser du laan de parave dibe:

- 1- Bi Hefkari digel çepên Tirk.
- 2- Bi şêwa serbixwe.

Kurd dinav rêkxirawên çep yê Tirkî de pişikdarin, yê wekî partiya karkerên Tirk ku ew diperlemanê de pişikdarbû, û li mafên Kurdan jî dipirsi.

Partiya karkerên Tirkiyê di kungera xwe ya 1970 ande li dor pîrsa Kurdî biryarek taybetî stand, her ji berhinde jî bû ku dewleta Tirk ew ji nav bir. Beşdarbûna Kurdan digel çepên Tirkiyê bû egerek ku Kurdistan ji bo wan bibte binkek serekî û vejîna tevgera nîstimanî di sala 1960 ande Kurdistan jî vegirt.

Nivîsevan behsa part û rekkirawên Kurd li dervey welatî û li nav Kurdistanê Tirkiyê diket, dinîninê:

||| KORDISTAN LE ÇAÏE ME NÏE KANDA |||

duo milyon ke se we byon be پنج سه رار كه س.هه ر وها زماره راکردوه کان له تورکیا له ماوه بیست ساتی راکردودا (1980-1987) که بشوونسه 110 سه رار که س.

له سه موان پتر و که ورترین کۆمەڵی نه ته وهیله تورکیا کوردن که زماره. بیان ده گاته 10 میلیون کەس، کوردە. کان له ژێر قورسترین رۆتم و چه وسه. له وه دان، رۆژ له وته وێژەکانی کۆر. بوو نه وه رابانگه باند که به تورک کردنی که مایه تیعکان ههر بهر دهوا سه - که مایه تیعکان له سه مورماقیکی شارستانی و نه تهوایشی بێ به شن.

فه رهنگه زمانی زکماکیان لێ فده خه گراوه، شوتنه واری شارستانی و فه رهه نگی و میژوویی شهوان به جارێک و پتران کراوه. له بهلگهکانی کۆبوونه وههه سیاستی تورکیا به تو. ندی سه حکوم گراوه، نهواری دوکۆر. مینهته کانی کۆبوونهوه، روونمان کرده وه که نوژی مافی نه ته وه بسی. پرنسیپی دوکومنتیی هیسکی له لایهن جگومه تێ تورکیا به پێ شمل کراوه.

بهشار بوهکانی کۆبوونهوه شامۆژ گاریان کرد که تا شه دهسههه بێ شمل کردنی مافی سروق له تورکیا بهر دهوا. سه، تورکیا له بازاری هاویشی شوو پا به شندام وهر نه گهری. کۆبوونهوه بریاریدا که بهلگهوه بریاره پهنشکرا. وهکانی شه کۆبوونه وهه بهرین به کۆبوونهوهی گشتی شووبا بۆ شهسنت و هاوکاری.

رۆژنامهی رهسپورتیجستۆ دیتۆ شوو کانی کۆمیتهی ناوهندی جیزیی کوموو. نیمیستی بولگاریا له زماره 12 مانگی مایدا له ژێر سهرتیری "جیاواری ناپاک بهرامبهر به که مایه تیعکان" و نارتیکی سلاو کردۆتوه و دنوووسی.

"له رۆژمکانی 11.2 ای مانگی شمار کۆبوونهوهی کانی نێو نهتهوهیله قیتسا بێ تهختی شووتیش بهسترا مانا لهسیاسه تێ تورکیا بهرامبهر به که مایه تیه کا تێ دا بهشتوووی شهه و لاته بکولیتنه وه. که لیک له رانابان و پیاو مافوولی کۆر. سه لابه تێ و رۆژنامه نووهکانی شووتیش و بونان و شینگلمز و فه رهغه و له لمانی رۆژشاوا له کۆبوونهوهکه دا به شداریان کردوو.

به شدار بوهکانی کۆبوونهوه گوێ بان راکوت له رۆژ بهلگهوه دهنگوباس له لایهن نووتیهراسی که مایه تیعکانی کورد و نههمان و بونانی و چرکس و هس ترله تورکیا بهسارمهت به رۆتم و رۆژداری در. ندانهی حکومه تێ تورکیا له کۆمه له. تێ سه گهزی و شامینی لهه و لاته دا.

به گوتهری شه بهلگه و دهنگو باسانه ساسه تێ تواندهوه و گواسته وهی به توپیری که مایه تیعکان رۆژ به رۆژ له تورکیا بهره دهستیی. بهلگه و زماره. کان نیشان دهمن که زمارهی خه لکسی که مایه تیعکان له م و لاته له که م بوون داسه. بۆ نهوونه شه رهمنهکان کهسانی 1914 بیست و بهک میلیون بوون، شتستا 70 سه رار که س ماون. بونابه کان له.

Part û rêkxirawên kurd li Kurdistanê Tirkiyê rêbaza li dijî Empiryalizmê girtîye berxwe û dinav wan partan hene ku li dijî komonîstî, lê ew pir kêmin û bêhêzin.

Paşî ew behsa serûberên aborî dîke û dibêje: Kurd li Tirkiyê 72% wan mijûlî xwedîkirina pez û hêwanan û li gundan dijîn. 38% ji gundiyan bê milkin û bê zevî ne. Ji alê pîsesazî (senetî) ve, Kurdistanê Tirkiyê di pasde maye 6.5% karxane li Kurdistanê ji kar xistine. Dirav û berheme jî Kurdistanê têt, li Kurdistanê na mezixîne, lê ji bo bajarên mezînan li rojavaya Tirkiyê tete mezixandin. Bêkarî li Kurdistanê pir zore karkerên, çandinê diken, berheme wan duçar ji berheme Eneola rojava kêmîr e. Ji alê saxlemiyê ve em nikarin Kurdistanê li hember deverên din yê Tirkiyê beraber biki. di nav deverên Tirkiyê de her 10 hezar kesên çîwar duxtor hene, lê li Kurdistanê her 10 hezar kesên bitenê vek duxtor heve.

INQILABA CUNTA FAŞÎŞT:

Vejin û geshbûna partên çep li Tirkiyê tirs xiste nav dilê serkêşîya leskerî. Lewra wan birkirina 12 îlona 1980 yan anî gorê, ku ew bi xwe ji bo dijatî kirina hêzên demokratîkên Tirkiyê pede bû. Ji wî demî de ew bi çûvê zorî û hovetlî ser kurda dixin. Hukm û desthilata eskerî ya ku biryara enconena nûneratî de li 19 adara 1986 an hatiyedan, li 25 wîlayetan ku pîraniyê xelkî wan kurdin berdeham dîke. Di meha îlona 1980 an heta xizîrana 1981 an de, hukmeta Tirkiyê 44 rêkxirawên çep pûç kirin ku 22 jî wan yê Kurdî bûn. Ew siyasat ta îro domdike fermana leşkerî daye ku endamên wan rêkxirawên çep jî wan jî yê parta karkerên Tirk, bîy mehkeme kirin bikujin.

Li tirkiyê mişe (zor) girtina xelkî hîye. Şeş meha piştî inqilabê hejmara girtîyan bû 45 hîzar kes. Ji wan 18 hîzar kes hukum kirine, li gor nivîsîneke rojnama (Milliyet), li 12 îlona 1980 de heta îlone 1985 an bi tinê li Kur-

PÊNGA VEKE PÎROZ

Di meha gelavêja îsal de beyannemeya kombûna partiyên niştîmanî yên Kurîdîstana Îraqê ligor pêkanîna enyêke (berreyek) kurdîstanî belavbû. Di beyannemede gotiye:

Desteka rêber ji nûnerên êkatiya niştîmaniya Kurîdîstanê, parta sosyalîsta Kurîdîstanê Îraqê parta gela demokrata Kurîdîstanê, Parta Sosyalîsta Kurîdîstanê (PASOK) û Parta Demokrata Kurîdîstana Îraqê, di 18 î gelavêjê de ji bona vekolîna serûberê giştî yê Kurîdîstana Îraqê û deverê kombûnek girêda. Di vê kombûnêde serûberên alozên nav welatan, serûberê bi tirs di (xelçî) de, û sûncwarên şerê Îraq-Îranê ku Seddamî hilkirîk kustin û birîna rijêma Îraqê li hindir dîke û şerê wê jî bo nehêlana gelê Kurd şorve kirin. Her şêşa jî kombûnê destêvedanên emperyalîzmê û li pêşîya hemya Emperyalîzma Emrîkî ji bo aloz kirina têkelyên nav dewletan û rikmana wê ji bona zêde kirina çekî û şerê etomî û belav kirina rokêtan di ewropîa de û gef kirin li aştîya cihanî xistine ber çav.

Di beyannemê de hatiye: -Tevgêra rizgarîxwaza Kurdî, ku parçêke ji bozava rizgarîxwaza cihanî, û têkîlî bi hêzên aştîya cihanî û hîvîyên gelan ji bone cihanek bê serheye, ew di her pêşniyareke aştîxwazane de ji bona nemana tirsê şerê etomî pişikdar dibe. Nemaze di straticîka emperyalîstînde di şerê etomî delî devera rojhilata navîn, ya şerê cihanî de Kurîdîstan dikeve şer (Xîca kesk) ya ku bi (dayramirîna etomî) tîte naskirin. Her wesa jî bizava rizgarîxwaza Kurdî wek parçêk girînge dinav rêza bizava niştîmanî ya Îraqê û hêzên azadî aştîyê di deverê û cihanê de.

Kombûnê vekolîn kirin liser boyêrên devera naverast û (xelçî), têkelyên di naberawan bê eyeran û bizava niştîmanî ya Îraqê û bi zava rizgarîxwaza Kurdî de û mezîna bûna alozîyan di xelçî de ji ber dest têvedanê emrîka ku dixwaze şerê Îran-Îraq bi qezenc kirina rijêma Seddam temam bibe xistine ber çav.

Di beyannemê de gotiye:-

Ev çend salin hêzên emperyalîstê, zayonîstê û kevneperestan ji bona bi destxîstan cihên ji dest çûyî û ji bo ku xwe biser ser û samanê welatên deverê daden, ew hêrisên hovetî û bê şerm diken ser gelên deverê û tevgera rizgarîxwaza Kurdî. Di beyannemê de ku serûberên Îraqê di bin darê rijêma faşîst a Îraqê û sûncwarên şerê kavlîker û şewitandîna gund û bajarên diyar kirîye, gotiye:-

Rijêma Îraqê bi kare xwe yê reş dest bi şerê nehêlana gelê Kurd kirîye, ku di meha nîsana bûrî de gehîşte hindê ku bi hezaran gund û bajarên kurdan kavlî kirin û xelkên wan derbîder kirin. Bi hizara binemalên kurdan guhestîna jêriya Îraqê û ser sînorê Ordî û bax û zevîyên wan bi çekên kimyawî sotin. Piştî rohin kirina gunehên rijêma faşîsta Eflêqî li dijî gelê Kurd, kombûnê hatiye ser wê bawerê, ku gerek ew hewara xwe biben bal çekê xebata cerîbandî li dijî dijîminî ku ew jî êkgirtîne, tevûna xebata opozîsyona Îraqî bi giştî û yekbûna hêzên niştîmanî yên kurdîstanê, ku ew jî alê nîzamî, siyasî, propagandeyî û sayklojîk ve rûbirû hêrisên hovetî yên rijêma eflêqî bûne. Riya aştîbûna niştîmanî ku saleke dest pî kirî. Dilê xelkê xwe kirîye û ew ji bo xebatê gerim kirine.

Di beyannemê de hatiye:-

Niha ew dem hatiye ku riya aştîbûna niştîmanî di navbera dula de mezîntir bibe û wê lê bêr ku enyêke kurdîstanî ku di armanc û têkilyende yek bigrit, her wisa jî bi hêzên opozîsyona niştîmanî ye Îraqê û xelkî din re yek bin. Kombûnê di wê barê da ye ku payda bûna enya Kurîdîstnî, wê alîkarîya peyda bûna enyêk berfircha niştîmanî ya Îraqê ket, û her wesa jî alîkarî kirin di gel hêzên niştîmanî yên demokratî û netewî û îslamî.

Her wesa jî ewê bibe pîrek dinavbera tevgera rizgarîxwaza Kurdî û rizgarîxwaza Erebî û gelên dindi deverê de. Her wesa jî ew pêngerek di cihê xwe deye ji bo hepsişkî kirinê dinav bera partên Kurîdîstanê de û kom kirin û bi xizkirina hemî şîyanên her kesî û hêzên şorşerên kurdîstanê jî bo berevanî kirinê ji gelê me û hebûn û şarîstanîya wî. Her wesa jî berşîng kirtîna şerê nîfskî (regezî) û bicî anîna mafên netewî di Îraqêke dimokretîk de.

Halê Kurdan li Tirkiyê:

Rojname (Çanda Siyasî) organa Têwirckî Partiya Komonîsta Bulgarîya, di hejmarê xwe ya 7 an sala 1986 de gotarek bi pênisivê (Radî Gustêwf) li jêr navê (Halê Kurdan li Tirkiyê) belave kir.

Hevkarê me bavê Arî kurtîya wî gotarî ji me re sandiye, digel sipasiyên xwe em wergerandîna wî li vir belave dikin:

"Di rojhilata nêzik de, piştî ereb û tirkan, Kurd li dereca sê de tîn û hejmarê wan dibit 22 milyon kes. Ji wan 10 mijon li Tirkiyê dijîn. Ji 68 wîlayetên Tirkiyê, pîraniya xelkê 18 wîlayetên kurdî. Li gor serekaniyan, firehiya axa Kurîdîstanê di navbera 410-515 hîzar km2, ku 30% axa Tirkiyê digirt.

Paşî nivîsevan behsadiroka Kurdan, perçebûna wan, halê wan ji alê netewî ve li sedsaliya 2-7 de diket. Her wisa behsa saloxên taybetî yên zîman, dirok û ferhenga kurdan û Mîrînisînê (Imarat) wan û pûçkirina wan ji alê embiratoriya Osmanî û ya Farisî ve diket.

Nivîsevan çend belgên dirokî nîşan diket, ku çawa kurdan alîkarîya Bulgarîyê derbîder kirîye li serdema Osmanîyan de û alîkarîya wan kirîye ji bo vejînkirina cejna Bulgarîyan ku hersal di 24 î meha xîzîran de têt kirin.

Ew liser vê çendê weha dinivise: Despêka alîkarîkirina hev dinavbera Kurdan û Bulgarîyan de ji dema xebata wan ya hevîsk li dijî koletîya bindestê Tirkan têt. Wî demî, Şorîşgerên Kurd jî bo Bulgarîstane dîr xîstîbûn. Li sala 1847 an de Mîr Bedîrxan bo (Varna) dîrxîstîbûn. Xan Mehîmûd bo wan û bo Sîlîstra, Husên Begê Dêrsîmî li sala 1863 ande bo bajarê Vîdîn dîr xîstîbûn.

Di sala 1919 ande werg, dema ku Mîstefa Kemal (Ataturk) kirin serqolê leşkerên 9 û 3, hîngê bînyatê siyaseta li dijî kurdna dana û heya îro jî bi germî ber dewam dîke.

Wî behsa serbirîna berxwedanê şorîşgerî yên kurdan kirîye, ew dinivise: Piştî şorîşa Şêx Şeîd sala 1925-a 26 gundên kurdan hatin şewitandin, û 8758 xanî kavlî bûn, û 250 hîzar kes qetleam kirin.

Di salên serê duwemê cihanî de, ji 50 divîzên leşkerê Tirki, 26 jê li Kurîdîstanê bû ji bona dagîr kirina (Stalîngîrad) ê berhev kiribû. Heta niha jî ew li Kurîdîstanê mane ji bo bîdeng kirina dengê rizgarîxwazê kurdan. Ew di nivîsevan ku şorîşgerên Kurd li Îraqê û Iranê di salên 1941-46 ande jî ber mana leşkerê Tirki li Kurîdîstana Tirkiyê, ew nikarîbûn alîkarîyê ji wir wergrînin. Nivîse wan li ser koç kirina Kurdan dibêje:

Bîdeng kirina berxwedanê Kurdan û guhastîna wan bo deverên dîr, ji bo wê çendê bû ku hejmarê kurdan li çu qeşeran 10% derbaz nebe û ev siyaseta ha hîn berdeyam dîke. Di salên hestîyan de jî, kurdên ku ji devera Hekarê derxistîne bi 60 hezar kes dibe. Her çende Kurdan ji Tirkan pitir zaro peyde dibin, lê hejmarê Kurdan her li kêmfî di de ji ber kuştînê û guhastîne.

Erkê xwendekar û lawan di qonaxa nû de

Di cîhana evro de mesela law û xwendekaran bûye meselak berçav. Zor welatan jî bo law û xwendekaran pîrogram û wezaret jî danane. Diyarê ku xebata law û xwendekaran li welatên kapitalîstîstên rojava jî ya welatên cîhana şeyam de cudahî heye.

Di welatên kapitalîst de xwendekar û law di yek sistema berhemaniyê de roj bi roj nexsê wan zêde dibe. Ji layekî din jî ve bizava wan ya siyasî û civatî komelên sermayedar (kapitalîst) pitir pîtey bidin xwendekar û lawan. Xwendekar û law evro bûne parçêke mezîni ji bizava komelê (civata) ku hinde caran ew dibine egera serêşîyê jî ji bo borjowazan û alozîyan bo peyde diken.